

Micah

Ya meippanggep nunyan libluh nan Micah

Hi Micah ey hakey ni prophet ni kamengip-peamtan kae-helan Apu Dios idan tutu-u niyadda aap-apud Israel niyad Judah. Ya Samaria hu capital ni Israel ni nunman ey ya Jerusalem hu capital ni Judah. Impeamtan Micah ni hi-gada e kastiguen Apu Dios ida tep lawah daka pehpehding.

Daka daydayawa hu beken ni makulug ni dios idan beken ni Hebrew ni nekibebley ni hi-gada niya eleg da u-unnuda hi APU DIOS e hi-gatun ebuh hu makulug ni Dios. Dakel pay hu edum ni lawah ni impenahding da. Eleg u-unnuden idan aap-apu da hu Tugun Apu Dios niya pinhed dan ellan hu hipan wadan edum da, e daka panhina-ul niya daka pampinilliw hu daka pehding ni mengelladdan nunman. Hedin beken mewan ey daka tattakkuta winu daka petteya hu kan kukuwah ni hipan pinhed dan ellan. (2:1-2 et ya 3:9-11) Yadda mewan hu kekeddangyan ey eleg da hehmeke niya eleg da baddangidda nangkewetwet ni nekibebley ni hi-gada e nemahhig kumedek hu daka pehding ni hi-gada. (2:9, 3:2-3 et ya 6:10-12)

Gapuh idan nunyan liwat idan tutu-ud Israel niyad Judah ey impeamtan Apu Dios e kastiguen tudda, nem kapyatun eleg pinhed idan tutu-ud Israel ni mengu-unnud. Et bahbahen ida law ni sindalun Assyria hu bebley da niya inla da hu

dakel ni hi-gada et pambalin daddan balud di Assyria. (721-722 B.C.) Entanni et ehelan Micah ida hu tutu-ud Judah et peamta tun hi-gada e hedin eleg da issiked ni mengippahding ni lawah, man mekastigudda dama.

Intuttuddun Micah idan tutu-u e ya nam-namah dan ebuh ey mambangngad idan menay-dayaw nan APU DIOS niya mandinnel idad hemek tu. (4:1–5:15 et yad 7:18-19) Huyyan hemek tu ey neipeamta planuh tun mengihwang idan tutu-u tun helag Israel niyaddan emin hu tutu-u eyad puyek. Impeamta Micah e huyyan planuh ey peamnulli etan ni mengihwang ni inhel APU DIOS ni peelli tu. (5:2-5)

Ya neitudek eyad libluh:

1. Ya kekastiguan idallin helag Israel ey ya keihwangan da. (chapters 1–2)
2. Ya nengipeamtaan nan Micah ni nanliwatan idan aap-apud Israel, nem impeamta tu e wada namnamah dan emin ni helag Israel. (chapters 3–5)
3. Ya nengipeamtaan APU DIOS ni nanliwatan idan helag nan Israel ni ya pengapputan alin nan-ap-apuan tu. (chapters 6–7)

¹ Yan eman ni nampatulan di Jotham, hi Ahas et hi Heseiah di Judah ey impeamta APU DIOS nan Micah e iMoreshet hu meippahding alid bebley di Samaria niyad Jerusalem.

² Et kan Micah idan tutu-u ey “Hi-gayun katu-utuu eyad puyek, dengel yu eya e-helek ni hi-gayu: Hi APU DIOS, e Eta-gey ni peteg, e immen

di Tempol tud kabunyan ey kantuy nambahul kayun emin. ³ Hi APU DIOS ey melpullid tuka panha-adi et melehbeng e mandellan di ta-pew idan duntug ma-lat umlin mengastigun hi-gayu. ⁴ Mangkelennat idalli duntug ni pandellanan tu e henidda kendel ni linenat ni apuy ey um-ayuh iddallid nangkedeklan. Heniddalli elwang ni man-a-ayuh di duntug.

⁵ Meippahding idallin emin huyya tep kangghayaddan iIsrael niyadda iJudah hi Apu Dios niya nanliwat idan hi-gatu. Impappangnguluddan tutu-ud Samaria hu edum dan iIsrael ni nanliwat nan Apu Dios. Ya dama nengipappangnguluddan iJudah ni nanliwat ey yadda tutu-ud Jerusalem.”

⁶ Et humman hu, kan APU DIOS ey “Bahbahek ali Samaria niyadda etan binattun baballey da et mambalin ni mangkeipiggil ni batu. Niya pan-ullinek idalli batud nandeklan di ehpen et mabudihan hu inehnengan ni bebley. Mambalin alin heni leguntan kapantennemin grapes tep endillin hekey mambebley diman.

⁷ Mangkebuklillin emin hu nebalol ni kine-napya dan dios da niya megihheb alin emin hu hipan neidwat di tempol da. Tep humman idan indawadawat da ey heni sinangdan ni bibi-in daka iggang annel da, tep inemung dan nandayawan dan beken ni makulug ni dios. Et humman hu, emin etan pihhuh ni inusal dan nenaydayaw idan nunman e dios ey ellan idallin

buhul da et ilaw dad bebley da et usalen da *
daman penaydayawan daddan dios dadman.”

⁸ Et kan Micah ey “Gapu tep henin nun-
yalli meippahding ey mannannangngihhak ali
niya umlelemyungngak. Eggak ali mampettut
niya eleggak mambalwasin an mandaladalan.
Mantete-ullak ali e heni-ak immeyew ni ahhu
niya mangngugngugnguggak e heni-ak ali akup.

⁹ Heni nekalliputan ida hu iSamaria e eleg law
mabalin ni meeggahan. Anin idan iJudah et
anggehemmek ida, tep kamangkedettengi dama
kekastiguan da. Niya anggegannuy um-aliddalli
buhul da et bahbahen da Jerusalem.

¹⁰ Entan tu ehel idan buhul tayun iGath
hu keapputan tayu niya entan lelemyung yu.
Nem hedin hi-gayuddan tutu-ud Bet Leaprah ey
pandulladullag kayud dep-ul ma-lat peang-ang
yu lemyung yu. ¹¹ Deh ida tutu-ud Saphir e

mambalin idan balud et kapan-illaw idan buhul
dad edum ni bebley e eleg ida mampanbalwasi
et nemahhig baing da. Eleg ida meukkat hu tutu-
ud Saanan ni takut dan buhul da. Nemahhig
ali lemyung ni tutu-ud Bet Esel ni keapputan
da. Endilli law kabaelan dan memaddang ni hi-
gayun iJerusalem. ¹² Hi-gayun tutu-un nambe-
bley di Marot ey hehhegeden yulli umbaddang
ni hi-gayu ma-lat meihwang kayu, nem endilli
um-ali. Tep ittu-dak alin APU DIOS hu dakel ni
buhul yu ma-lat mebahbah hu bebley yu, anin

---

* **1:7** 1:7 Wada na-mun huyyan pihhuh ey inusal idan buhul
dan penangdan da ida etan ni bibi-in daka pebeyyad annel dad
kalekileki etan di tempol da.

idan nambebley di neihnup di Jerusalem! ¹³ Hi-gayun tutu-ud Lakis ey papuut yun umbesik. Panlugan kayud kalesah yu et manglaw kayu, tep iyyaddalli buhul yu. Hi-gayu nemangulun nambebley di Judah ni nengiu-unnud di kapaniwwasin Israel e daka daydayawa hu dios ni kinapyan tuu. Et deh e impappangngulu yudda tutu-ud Jerusalem ni manliwwat. ¹⁴ Hi-gayun aap-apud Judah ey eleg yuddalli law ang-anga hu iMoreshet Gath, tep apputen idallin buhul da et meillaw idallid edum ni bebley. Pilliten dakeyulli daman nunman idan buhul dan um-idwat ni pihhuh ni hi-gada. Mehe-ul idalli papatul ni Israel, tep kanda na-mu nem baddangan idan iAksib ey eleg ali meippahding tep anin alin hi-gada et meapput ida. ¹⁵ Niya hi-gayun iMareshah ey anggehemmek kayulli tep peellillin APU DIOS ida buhul yun menggep ni bebley yu. Yaddalli nandingngel ni aap-apud Israel ey ida mantellu etan di leyang di Adullam. ¹⁶ Hi-gayu daman iJudah ey pampemukmuk kayu et keang-angan ni nemahhig ni lemyung yu, tep mangkeillaw idalli hu nakappinshed yun u-ungnga yud edum ni bebley.”

2

Ya kastiguddan kamengippelilligat ni newetwet

¹ “Anggehemmek kayun tutu-un kaumtukal ni mamplennuh ni mengippahding ni lawah. Hedin bimmangun kayun kamangkewa-wa, man impahding yudda humman ni implanuh yu tep kabaelan yun mengippahding. ² Yuka pampiliwa

papayyew niya baballey ni pinhed yun ellan. Yuka tellama bineltan ni edum yun tuu.”

³ Et mukun kan APU DIOS ni hi-gayuy “Ninem-nem kun peelli hu ligat ni pengastiguk ni hi-gayu. Endilli hakey ni hi-gayun an meihwang. Eleg kayulli law mampahhiyya hedini umdateng humman ni ligat yu. ⁴ Ene-ehhelen alin tutu-u humman ni mekapkapyan hi-gayu niya i-ena-appah da e kanday: ‘Binahbah idan APU DIOS niya impalaw tuddad edum ni bebley. Binangngad tu hu bebley da et idwat tuddan buhul da.’ ”

⁵ Et humman hu, hedini medettengan ali hu pengibbangngadan APU DIOS ni hi-gayud bebley yu ey endi an meidwat ni hi-gayun pambebleyan yu, tep eleg kayu law meibbilang ni tutu-u tu. ⁶ Kan idan beken ni makulug ni prophet yuy ‘Isiked mu huttan ni muka e-e-hela, tep nanna-ud ni eleg ippahding nan Apu Dios hu kebe-ingan mi.’

⁷ Nem heninnuy penummang ku “Hi-gayun helag Jacob, kaw kanyu nem eleg dakeyu kastiguan APU DIOS hedini henin nuntan e lawah yuka pehpehding? Nanna-ud ni kastiguen dakeyu. Kaw eleg yu amta e kan APU DIOS ey yaddan ebuh hu kayyaggud daka pehding hu pengippahdingan tun kayyaggud?”

⁸ Tep kan APU DIOS ey “Hi-gayun tutu-uk ey heni kayu nambalin ni buhul idan edum yun helag Israel, tep lawah yuka pehpehding ni higada. Yu pay anhan katekkewa hu balwasiddan sindalun kamangkeibbangngad ni an nekigubat ey ay ida kattedg kamakaddinnel e ya daka pannemnem ey endi meippahding ni higadan

lawah. Nem ampangunet itten kumedek e hi-gayu hu mengippahding ni hanniman ni hi-gada. ⁹ Anin idan bibi-in tutu-uk et dineg-al yuddad nehammad ni baballey da. Inendi yu law ni ingganah hu panyaggudan idan u-ungnga dan indawat kun hi-gada. ¹⁰ Ka-kal kayun tutu-uyad bebley, tep endi law linggep deya! Deh e kamangkedettengi hu kebahbahan eyan bebley tep kaumhulun hu liwat yu.

¹¹ Yadda maitek niya maheul ni prophet hu pinpinhed yu, nema-ma hedin kandan hi-gayuy 'Medettengan ali aggew ni keweddaan ni dakel ni meinum ni pan-am-amlengan yu.' Tep humman pinpinhed yun dedngelen."

¹² Kan APU DIOS ey "Anin ni henin nunya hu meippahding alin hi-gayu e helag Jacob et emmungen dakeyulli mewan ni natdaan et heni kayulli dakel ni kalneroh ni neamung di halun. Yallin nunman ey medakkel kayu et mepnulli eya bebley yu."

¹³ Hi APU DIOS e patul da hu mengibbeghul alin eheb ni bebley ni neilawwan idan tutu-un helag Israel et ipengulu tuddan um-anemut eyad bebley da.

3

Mekastigudda hu lawah ni ap-apu niyadda maitek ni prophet

¹ Dengel yuwak e aap-apud Israel. Gullat et ya limpiyuh hu pehding yun man-ap-apu. ²⁻³ Nem eleg, tep pinpinhed yu kumedek hu lawah niya

anggebe-hel yu hu kayyaggud. Ida kamanhel-heltap ni peteg hu tutu-uk, tep lawah yuka pehpehding ni hi-gada. Heni yuka panlatlata belat da, niya hen i yuka panhepunga genit da. Heni yuka panggedgeda laman da ni inhaeng yud banga ni nangkan yu. ⁴ Nem medettengan ali aggew ni pampehemhemmekan yun APU DIOS, nem eleg dakeyu hengnguda. Eleg tull i dedngela dasal yu tep ya liwat yu.

⁵ Heninnuy hu kan APU DIOS ni hi-gayun maitek ni prophet “Yuka ippangupanguludda tutu-uk di neihlan dalan. Tep hed in indawtan dakeyu etan ni tuun kennen yu, kanyu etan ni nengidwat ey ‘melinggep hu biyag mu.’ Nem hed in wada etan eleg umidwat, kanyun hi-gatuy ‘anggetakkut ali mekapkapyan hi-gam.’ ⁶ Et humman hu, kamangedettengi hu kepappegan ni kameippeamtan hi-gayu. Endilli law pei-innep kun hi-gayu, niya eggak ali law peamtan hi-gayu hed in hipalli mekapkapyan edum ni aggew. Heni kayulli law wadad engeenget ni ingganah, tep endilli law kabaelan yun mengamta hed in hipa meippahding. ⁷ Hennian yulli angha yun baing yu, tep yan nunman ali ey ihik yun amtaen hed in hipa mekapkapyan edum ni aggew, nem eleg dakeyulli hummanga.” Huyya inhel Apu Dios ni meippahding ni hi-gayun mangkaitek ni prophet.

⁸ Nem hed in ngun hi-gak, man wada kabaalak ni kamelpun Ispirituh APU DIOS. Et mukun dammutun han-ipahding ku hu neiptek niya eleggak umtakut ni mengippeamtaddan helag

Jacob e mekastigudda tep nanliwat idan APU DIOS.

⁹ Dengel yu e aap-apuddan helag Jacob. Anggebe-hel yu hu limpiyuh niya yuka pambalin ni lawah hu kayyaggud. ¹⁰ Impambalin yun ya elaw ni kapambiyag di deya Jerusalem ey meippuun di kalwah niya papatey. ¹¹ Hi-gayun aap-apu ey kayu kamebeyyadi ma-lat ipahding yu hu beken ni limpiyuh. Niya hi-gayun papaddi ey kayu kamangkekdey ni tangdan yun yuka pengituttudduin Tugun APU DIOS. Anin ni hi-gayuddan prophet et ya pihhuh yuka gamgamin yuka pengheliddan tutu-un meippahding ni hi-gadan edum ni aggew. Niya emin kayu ey kanyuy hi APU DIOS hu yuka iddinel. Kanyuy 'Endi hu lawah ni meippahding ni hi-gami, tep baddangan dakemin APU DIOS.'

¹² Et humman hu, hi-gayu hu umhulun ni kebahbahan alin Zion et henilli nealedun payew. Emin ali Jerusalem ey mebahbah et henilli natbun ni lugit. Anin alin Tempol et mebahbah et umtemel hu helek niya hebit di duntug ni sinuunan tun nunya.

4

Ya pan-ap-apan alin APU DIOS di kebebbley eyad puyek

¹ Yallin edum ni aggew ey ya etan duntug ni neituunan ni Tempol APU DIOS ey mandingngel, et dakel ali tutu-ud kebebbley eyad puyek ni umlaw diman ni an mandaydayaw.

² Kandalliy “Keyuy et manteyed itsud duntug APU DIOS e Dios idan helag Israel di Tempol tu et ituttuddu tun hi-gatsu hu pinhed tun pehding tayu et humman u-unnuden tayu.”

Huyyalli e-helen da, tep yan nunman alin tsimpuh ey yad Jerusalem hu keituttudduan ni ehel APU DIOS.

³ Hi-gatulli law mengippennuh ni panhahalaan ni katuutuud kebebbeley ni et-eteng hu kabaelan da, neihnup winu neidawwi. Yan nunman ali ey eleg ida law mandaddan hu kebebbeley ni mekiggubbat, tep endi law manggubat. Pan-e-dihen dalli law hu ispadah da et kapyae dan aledu niya pangkapyae dalli pahul dan ewah ni panlinnih dan intanem da. ⁴ Wadalli law hakkey ey melinggep di nambalyan tu, tep endi law tekkutan tu. Niya waddalli hakkey ey wada legunta tun pantenneman tun mekkan, henin grapes niya figs. Huyya insapatah APU DIOS e Kabaelan tun emin ni meippahding ali.

⁵ Anin ni kantu et wada hakkey idan tutuud kebebbeley ey ya dios dan kinapya da hu daydayawen da, ey hedin ngun hi-gatsu, man hi APU DIOS hu daydayawen tayu niya u-unnuden tayun ingganah.

⁶ Kan APU DIOS ey “Kinastiguk ida tutu-uk et palaw kuddad edum ni bebley et manhelheltap idadman. Nem edum alin aggew ey emmungek ida mewan et ipaptek kudda. ⁷ Henidda nepi-day e anggehemmek ida niya neidawwiddad bebley da. Nem pambalin kullin et-eteng kabaelan ni bebley da. Meippalpullin nunman ey hi-gak e

AP-APU hu man-ap-apun ingganah ni hi-gadad Duntug e Zion.

⁸ Hedin hi-gayu e tutu-ud Jerusalem, e nambebley di nehammad ni bebley di Zion ey issapatah kun hi-gayu e pebanggad kulli hu dayaw ni bebley yu et mambalin ali mewan ni et-eteng kabaelan tu et yadman ali panha-adan ni putukek ni mampatul.”

⁹ Hi-gayun iJerusalem, nem kele kayu kamantete-ul niya kayu kamanhelheltap e heni kayu biin ngannganih ni man-ungnga? Kaw gapu tep nekakkapuy hu patul yu et heni damengu endi tu? Niya kaw gapu tep henidda damengu nangketey konsihal yu? ¹⁰ Makulug ni manhelheltap kayu e tutu-ud Jerusalem. Et humman hu, anin ni mampapalak kayu e henin biin ngannganih ni man-ungnga, tep um-alilli buhul yu, et mahapul ni hi-yanen yu eya bebley yu et kayu mangkampud endi nambebley. Meillaw kayullid Babilon et mansilbi kayun himbut diman. Nem bangngaden dakeyullin APU DIOS ni hakey ni aggew et ihwang dakeyud buhul yu.

¹¹ Anin ni yan nunya et neamung dakel ni sindalud kebebbley ni mengubbat ni hi-gayu. Kanday ‘Mahapul ni bahbahen tayu Jerusalem et mebabba-ingan ida tuudman, et ipahhiya tayulli hu nengapputan tayun hi-gada.’

¹² Nem eleg amtaddan nunman ni buhul yu e ya wadad nemnem APU DIOS ey emmungen tudda et kastiguen tudda e henin kapehding ni negapas ni pagey di illikkan e kapan-igsin ni nambakdungan. ¹³ Kan APU DIOS ey “Inah

kayun iJerusalem et kastiguen yudda buhul yu. Iddawtan dakeyun elet yun henin elet ni bulug ni baka e heni gumek hu ha-duk tu niya heni gembang hu kukub tu. Et heni yu pan-iggasin ida humman ni tutu-ud dakel ni bebley et pan-alen yu kinedangyan dan beken ni limpiyuh nalpuan tu et iappit yun hi-gak e AP-APU e Ap-apun emin ni kebebbbley eyad ta-pew ni puyek.”

5

¹ Hi-gayun iJerusalem, amung yudda sindalu yu, tep linikweh daitsun buhul tayu et daitsu kapanggubbata. Gubbaten dalli ap-apu tayun iIsrael et apputen da.

Ya Ap-apun mei-unggad Bethlehem

² Nem kan APU DIOS ey “Ya Bethlehem di Eprathah hu keek-eketan ni bebley di Judah, nem yadman hu kelpuan ali etan ni puttuken kun patul ni Israel. Humman alin mampatul ey helag ni patul ni nunman.”

³ Et humman hu, iwalleng ali nin APU DIOS hu helag Israel ingganah ni kei-unggaan nunman ni patul. Yan nunman ali dama pambangngadan idan iIsrael ni neilaw di edum ni bebley et meidum idan edum da eyad bebley da.

⁴ Humman alin mampatul ey ipapaptek tulli tutu-u tu e henin kapemaptek ni kamampattul ni kalneroh tu. Mepullin APU DIOS hu kabaelan tun mampatul niya meippeang-ang ali dayaw tud pehding tun man-ap-apu. Endilli law an

tekkutan idan tutu-u tu tep ebbuluten alin tutu-ud kebebbebley hu kasina-gey tu. ⁵ Hi-gatulli mengidwat ni linggep da.

Hedin gubbaten idan iAssyria hu bebley tayu, et bahbahren da batun luhud tayu et hehgepen daitsu, ey hanggaen tayudda e ippanguludan keka-ka-letan ni aap-apu tayu. ⁶ Et hi-gadalli mengihwang ni hi-gatsu idan nunman ni iAssyria hedin gubbaten daitsu. Apputen idallin aap-apu tayu hu Assyria e Nimrod hu hakey ni ngadan tu. Pellaw tayuddalli sindalu tayun man-ap-apud bebley da. ⁷ Yadda metdaan ni helag Jacob ey mandinnel idan Apu Dios, beken ni ya tutu-u. Meiwwehhit idallid kebebbebley et mambalin idallin panyaggudan ni katuutuu. Heniddalli delnu niya udan ni kamelpun APU DIOS e kamengippeteggun neitnem. ⁸ Huyyaddan tutu-un Israel ni metdaan ey mambalin idan nangka-let ni ap-apud kebebbebley ni neiwehitan da. Heniddalli layon ni kamenemmak ni kennen tud muyung winu kamampemettey ni kalneroh di pattullan e tuka pamba-nutadda, ey endi dammutun mengihwang ni dimpap tu. ⁹ Makulug ni paka-apputen idallin iIsrael hu buhul da et pakabbahbahren daddan emin.

¹⁰ Nem kan APU DIOS idan eleg mengu-unnud ni hi-gatuy “Yan nunman alin aggew ey pakabbahbahek ni emin hu yuka ididdinel, henin kebayyu niya kalesah yun yuka ussalad gubat. ¹¹ Pambahbahek ali etta-teng ni bebley yu, anin ida etan ni nangkehammad ni tuping ni luhud yu. ¹² Niya bahbahek idalli kabaelan yun mengippahding ni magic niya man-ennap

et eleg yulli law han-ipahding. ¹³ Bahbahek ida dios yun kinapyan tuu niyadda hinead yun batun yuka deyyawa. Eleg kayulli law manyung ni menaydayaw idan kinapyan ngamay yu. ¹⁴ Pan-e-kalek ali impeehneng yun i-ingnegh ni dios yu e hi Asherah niya bahbahek ida bebley yu. ¹⁵ Niya kastiguk idallin emin hu tutu-ud kebebbley ni eleg mengu-unnud ni hi-gak et humman pengibleh kun hi-gada tep ya bunget ku.”

6

Ya inhel Apu Dios ni nanliwatan idan tuu tu

¹ Hi-gayun helag Israel, dengel yu hu inhel APU DIOS ni hi-gayun tutu-u tu. Kantun hi-gak ey “Peamtam hu lilih ku eyaddan tutu-uk et tistiguan idan duntug. ² Hi-gayun kedunduntug ni nehammad ni neipeyudungan ni puyek, dengel yu hu lilih kuddan tutu-uk ni helag Israel et hi-gayu tistiguk, tep makulug ni nemahhig hu liwat dan hi-gak. ³ Kaw wada neihallan impahding kun hi-gayun tutu-uk? Kaw wada nengipeligligatan kun hi-gayu et mukun dingkug yuwak? Ehel yu hedin wada! ⁴ Tam hi-gak nengihwang ni hi-gayun kaweda yud Egypt ni nanhimbunan yudman. Tep bineal ku hi Moses, hi Aaron ni hi Miriam ni nemaddang ni hi-gayu.

⁵ Nemnem yu e tutu-uk eman ni pemahbahan dakeyu-et nan patul di Moab e hi Balak e intudak tu hi Balaam e u-ungngan Beor ma-lat idutan dakeyu, nem impambalin kun panyaggudan yu hu impaeli tun hi-gayu. Niya nemnem yu

hu nengipenaptekan dakeyu neipalpu eman ni nalpuan yud Sittim ingganah ni dintengan yud Gilgal. Huyya penang-angan yun hi-gak e AP-APU yu ey kamannananeng hu kayyaggud ni nakka pehding ni hi-gayu.”

⁶ Hipa i-appit tayud hinanggan APU DIOS e Keta-ta-geyyan hedin tayu daydayawen? Kaw dammutun ya impah ni bakan hantoon tu hu i-appit tayun kagihheba? ⁷ Kaw peamleng tayu hi APU DIOS hedin i-appit tayun hi-gatu hu linnibun lakkitun kalneroh niya dakel ni lanan olibah ni henin hampulun libun wangwang hu kedakkel tu? Niya kaw kanyu nem hedin i-appit yu hu pengulwan ni u-ungnga yu, man metekla hu liwat yu?

⁸ Eleg! Tep impeamta tu law ni hi-gayu hedin hipa kayyaggud, et inamta yu law hedin hipa pinhed APU DIOS ni pehding yu. Ya pinhed tu ey ya nelimpiyuh hu pehding yun edum yun tuu, man-an-anla kayun mengippeang-ang ni hemek yu niya mampekumbabah kayud hinangga tud yuka pengu-unnudin hi-gatu.

⁹ Dengel yuwak kedi! Hedin makulug ni nenemneman kayu ey u-unnud yu hi APU DIOS. Tuka pan-e-helan hi-gayun tutu-ud Jerusalem e kantuy “Kamangkedettengi hu pengastiguan dakeyun hi-gak. ¹⁰ Hi-gayun lawah tuka pehpehding ni tutu-u, kaw kanyu nem liwwanek e kimmedangyan kayu tep ya nenalatalaman yun edum yun tutu-u? Yuka ussala killohhan ni kulang kiloh tu. ¹¹ Kastiguek hu tuun kamanussal ni killohhan ni kulang kiloh tu niya beken ni limpiyuh ni lekud. ¹² Mangkabunget kayun

kekeddangyan niya yudda kapanhelheltap hu edum yun tuu. Emin kayun nambebley di Jerusalem ey mangkaitek kayu. ¹³ Et humman hu, inlapuk law ni memahbah ni hi-gayu tep ya liwat yu. ¹⁴ Mengngamengngan kayulli, nem meu-upa kayu. Tagan yulli amung ni hipan kinedangyan yu, nem meendiddallin hi-gayu, tep ittu-dak kuddalli buhul yu et pambahbahen da. ¹⁵ Mantennem kayulli, nem endilli yu ennien. Mengapya kayullin lanan olibah, nem beken alin hi-gayu mengussal. Mengapya kayullin meinum ni grapes, nem beken ni hi-gayu menginum.

¹⁶ Meippahding idalli huyyan hi-gayun tutu-ud Jerusalem, tep inu-unnud yu lawah ni peteg ni impenahding eman lan patul e hi Omri nan hi patul e hi Ahab e u-ungnga tu. Et humman hu, bahbahek ali bebley yu et pippihulen dakeyullin katuutuud kebebbley.”

7

Yadda tutu-ud Israel ey nemahhig kalwah da

¹ Hi-gak e hi Micah ey nakka umlelemyung ni peteg! Heni-ak etan ni tuun neupa et kaanmenemmahemmak ni kennen tun lameh ni grapes niya figs di legunta, nem endi tuka hemmaka, tep inehim dan emin. ² Henin nunman neipahding idan kayyaggud ni tutu-un kamengu-unnud nan Apu Dios e endi natdaan ni hi-gada. Ebu idaw hu maheul niya ihik ni umpatey ni edum dan tuun natdaan. ³ Nelaing idan emin ni mengippahding ni lawah. Yadda huwet niyadda

ap-apu ey ida kamebeyyadi ma-lat ipahding da hu beken ni kayyaggud. Niya kapillitaddan kedangyan hu tutu-un mengippahding ni pinhed da. Ida kamambabaddang ni mamplennuh ni mengippahding ni lawah. ⁴ Anin ida etan ni kekakkayyaggudan niya kelimlimpiyuhan ni higada et henidda nahbitan ni helek. Et humman hu, kangkun hi-gayuy “Nedateng law hu aggew ni kekastiguan yun helag Israel e humman dedan la hu inhel Apu Dios idan prophet tu et peamta dan hi-gayu. Et yan nunya ey eleg yu amta pehding yu tep ya takut yu.

⁵ Entan tu pandidinelu hu sinakdul yu winu gayyum yu. Niya helipati yu e-helen yud tuu, anin ni ya ahwa yu. ⁶ Tep yan nunyan tsimpuh ey yadda u-ungngan lalaki ey daka pihhula ameda. Yadda bibi-i ey daka ngenghaya ineda. Anin ida inepun bii et daka bekkala inan ahwada. Ya kakulugan tu, ey yalli buhul ni hakey ni tuu ey ya edum tud bawang ni baley tu.

⁷ Nem anin ni henin nunman ali meippahding et hedin ngun hi-gak, man nakka makaddinnel e um-alilli hi APU DIOS kun memaddang ni hi-gak et ihwang tuwak. Inamtak e dedngelen tulli dasal ku.

⁸ Hi-gayuddan buhul mi ey entan pan-ananla yu tep ya ligat mi. Heni kami nanegah, nem umbangun kamilli mewan. Heni kami wadad engeenget, nem hi APU DIOS hu dilag mi. ⁹ Bimmunget hi APU DIOS ni hi-gami tep nanliwat kamin hi-gatu. Nem ennusan mi bunget tu ingganah ni medettengan hu tsimpuh ni pengi-ehnengan dakemi et kastiguen tudda

buhul mi tep yadda lawah ni impahding dan hi-gami. Heni dakemilli i-ukat di kawwalwal et ang-angen mi limpiyuh ni pehding tun panyaggudan mi. ¹⁰ Ang-angen yuddallin buhul mi huyyan meippahding et umbabaing kayullin peteg, tep kanyu la nin hi-gamiy ‘Attu mewan hu AP-APU e Dios yu ey?’ Nem yan nunman alin tsimpuh ey meapput kayu et pan-iggasin dakeyullin heni kayu pitek di keltad.”

¹¹ Kan APU DIOS ey “Hi-gayun helag Israel, anggegannu law ey medettengan hu pengiyayyaggudan yun tuping ni luhud ni bebley yu. Umlakkeb ali bebley yu, tep geglidek ali pappeg. ¹² Niya yan nunman alin aggew ey um-aliddalli tutu-un melpud neidawwin bebley et mei-dum idan hi-gayu. Melpuddad Assyria niyad Egypt, yaddad kebebbebley di neihnap di Wangwang e Euphrates niyaddad nangkeidawwin bebley e lebbahan ida baybay niyadda duntug. ¹³ Nem mekabbahbah idalli edum ni bebley eyad puyek tep ya lawah ni peteg ni kapehding ni tutu-un nampambebley diman.”

¹⁴ “APU DIOS, ali ka anhan ma-lat ipaptek dakemin tutu-um, henin kapemaptek ni kamampattul ni kalneroh tu e tudda kaillaw di pattullan ni mateba helek. Tep kami kamei-ellig di kalneroh ni nea-appil di bebley ni endi helek ni kennen mi, tep neidawwi kamin hi-gam. Ilaw dakemid Bashan niyad Gilead e mateba kameitnem ma-lat man-am-amleng kami e heni lan nunman.”

¹⁵ Himmumang hi APU DIOS ey kantuy “Em, pehding kuddalli hu miracle ni henin impahding

kun dakeyu nengawitan di Egypt.”

¹⁶ Et yallin penang-angan idan tutu-ud ke-bebbebley ni nunman ni pehding APU DIOS ey metngadda niya umbaing ida et neala law ey uppupen da tangila da niya immiden da bungut da, tep endi law kabaelan idan sindalu da. ¹⁷ Heniddalli uleg ni meukkat di baley dan kamambulubuluh di dep-ul niya heniddalli edum ni kamangkadakadap di puyek. Tep meukkat idallid nangkehammad ni nantaluan da e manggegeyyenggeng idalli tep nemahhig takut da. Et mansukkuh idalli law nan AP-APU e Dios tayu.

¹⁸ “Endi hu Dios henin hi-gam e AP-APU. Muka liwwana liwat min tutu-um ni natdaan. Eleg mu pannananeng bunget mun hi-gami, tep kaka man-am-amleng ni mengippeang-ang ni hemek mun hi-gami. ¹⁹ Kami kamedinnel e hehmeken dakemilli mewan et liwwanem idalli liwat mi. Henilli pan-iggasin mudda liwat mi et pan-ibheng mud edallem ni baybay. ²⁰ Em, kami kamedinnel e pannananeng mu hu impeminhed mu niya hemek mun hi-gamin tutu-um ni helag Jacob e helag Abraham, tep humman dedan la hinammad mun inhel idan aammed min nunman.”

Ya ehel apu Dios
Kallahan, Keley-i: Ya ehel apu Dios Bible

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Antipolo Ifugao

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3593303a-80c2-56e4-90b2-f4bfea2fd2a6